

ทฤษฎีและเทคนิค

การให้การปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ลักษณा สธิวัฒน์

สารบัญ

หน้า

บทนำ ทฤษฎีและเทคนิคการให้การปรึกษา (Theories and Techniques of Counseling).....	1
บทที่ 1 ธรรมชาติของจิตใจ	3
ธรรมชาติของจิตใจมนุษย์	4
ภาวะอารมณ์ความรู้สึกของมนุษย์	7
บทที่ 2 ฝ่าวิกฤตชีวิตด้วยการปรึกษา.....	15
วิกฤตชีวิตกับการช่วยเหลือทางจิตใจ	17
การสร้างสัมพันธภาพ	30
การแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบในการปรึกษา	33
การจัดการความคิดความรู้สึก	39
การประเมินอันตรายต่อชีวิตและการวินิจฉัยกรองโรคจิตเวช	58
ภาวะวิกฤตกับการเติบโตทางจิตวิญญาณ	73
บทที่ 3 ความรู้เบื้องต้นในการให้การปรึกษา	75
ความหมายและความสำคัญของการให้การปรึกษา	77
ความมุ่งหมายของการให้การปรึกษา	80
ปรัชญาในการให้การปรึกษา	84
หลักของการให้การปรึกษา	86
คุณสมบัติของผู้ให้การปรึกษา	89
กระบวนการและขั้นตอนในการให้การปรึกษา	94
องค์ประกอบของกระบวนการให้การปรึกษา	100
ประเภทของการให้การปรึกษา	103
รูปแบบการให้การปรึกษา	103
ข้อปฏิบัติในการให้การปรึกษา	106

บทที่ 4 เทคนิคและทักษะในการให้การปรึกษา	109
- เทคนิคที่จำเป็นในการให้การปรึกษา	109
เทคนิคการตอบสนองเบื้องต้น	110
เทคนิคการทบทวนซ้ำ	111
เทคนิคการติดตามความคิด	112
เทคนิคการแสดงถึงความเห็นในมุมมองกันข้าง	112
เทคนิคการตีความ	113
เทคนิคการเลริมเรงเชิงบาก	113
เทคนิคการสังหันความ	114
เทคนิคการเสนอแนะ	115
เทคนิคการสรุปความ	115
เทคนิคการยุติการให้การปรึกษา	116
- ทักษะที่จำเป็นในการให้การปรึกษา	117
ทักษะในการสร้างสัมพันธภาพและเอาใจใส่	117
ทักษะในการฟัง	117
ทักษะในการตอบโต้	117
ทักษะในการเปิดเผยตน	118
ทักษะการมุ่งที่ปัจจุบัน	118
- เทคนิคในการให้การปรึกษาตามทฤษฎีต่าง ๆ	119
เทคนิคการสร้างสัมพันธ์	119
เทคนิคการตั้งคำถาม	120
เทคนิคการแนะนำ	120
เทคนิคการตีความหมาย	120
เทคนิคการทำความกระจางเจ้ง	120
เทคนิคการสังหันความรู้สึก	121
เทคนิคการแสดงถึงความเห็นชอบ	121
เทคนิคการเขยบและการฟัง	121
เทคนิคการทบทวนประโยค	121
เทคนิคการสอบถาม	121

เทคโนโลยีการให้ความเข้าใจ.....	121
เทคโนโลยีการสูป.....	122
บทที่ 5 ทฤษฎีและเทคโนโลยีการให้การปรึกษา.....	123
- ความหมายของทฤษฎี หน้าที่ของทฤษฎี และทฤษฎีการให้การปรึกษา	124
ความหมายของทฤษฎี	124
หน้าที่ของทฤษฎี	124
ทฤษฎีการให้การปรึกษา	125
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบผู้รับการปรึกษาเป็นศูนย์กลาง	126
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพฤติกรรมนิยม	142
ทฤษฎีการให้การปรึกษาหรือการบำบัดแบบเกสตอลท์	152
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบปัจเจกบุคคลของอัลเฟรด เอ็คเดอร์	164
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบจิตวิเคราะห์	168
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบการวิเคราะห์การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	175
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบพิจารณาเหตุผล อารมณ์ และพฤติกรรม	188
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบเน้นความจริง	198
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบคุณลักษณะและองค์ประกอบ	206
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบการรู้สึกสำนึกรภาวะชีวิต	214
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบอัตลักษณ์	217
ทฤษฎีการให้การปรึกษาแบบโปรแกรมภาษาประสาทสัมผัส	222
กรณีตัวอย่างที่มีประเด็นปัญหาในลักษณะต่าง ๆ	250
บรรณานุกรม	291
ประวัติผู้เขียน	297

สารบัญสาร

ตารางที่

หน้า

1 แสดงองค์ประกอบพื้นฐานในการดำเนินชีวิตของบุคคล	19
2 แสดงลักษณะของความสัมพันธ์และประเด็นการพูดคุยในแต่ละระยะของการเรียนรู้	32
3 แสดงตัวอย่างสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำในการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการช่วยเหลือ	33
4 แสดงตัวอย่างสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำในการถามเพื่อการสำรวจปัญหา	35
5 แสดงตัวอย่างสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำในการพิจารณาทางเลือก	37
6 แสดงตัวอย่างสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำในการดำเนินการ	38
7 แสดงตัวอย่างสิ่งที่ควรทำและสิ่งที่ไม่ควรทำในการติดตามผล	38
8 แสดงตัวอย่างของความคิดที่ก่อให้เกิดอารมณ์โกรธเปรียบเทียบกับตัวอย่างของความคิด ที่คล้ายอารมณ์โกรธ	53
9 แสดงตัวอย่างความคิดที่ทำให้อารมณ์เคร้าและความคิดที่จะคล้ายอารมณ์เคร้า	55
10 แสดงข้อเปรียบเทียบระหว่างความเชื่อและความจริง	60
11 แสดงปัจจัยที่ใช้ประเมินความเสี่ยงต่อการผ่าตัวตาย	64
12 แสดงภาวะโรคจิตเวชที่มีปัญหาการผ่าตัวตาย	69
13 แสดงลักษณะปัญหานำไปสู่การผ่าตัวตาย	71

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 แสดงการช่วยเหลือจิตใจในภาวะวิกฤตโดยการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	22
2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดความเชื่อ อารมณ์ความรู้สึก และพฤติกรรม	40
3 แสดงโครงสร้างบุคลิกภาพหั้ง 3 ส่วน ได้แก่ พ่อแม่ (P) ผู้ใหญ่ (A) เด็ก (C)	180
4 แสดงทิศทางที่แสดงถึงการติดต่อสัมพันธ์กับคนดูที่นานทันนั้น	181
5 แสดงทิศทางที่แสดงถึงการติดต่อแบบตัดข้ามกัน	182
6 แสดงทิศทางที่แสดงถึงการติดต่อสัมพันธ์แบบซ่อนเร้น	183
7 แสดงทฤษฎีบุคลิกภาพ A-B-C	191